

όλοι εμείς που τραγουδάμε το κλέφτικο

Ανάμεσα στην οδό Τζαβέλλα και τη Λεωφόρο Πέτρου Ράλλη, στη Νίκαια, υπάρχουν μικρά κάθετα δρομάκια. Είναι τσιμεντένια, δε χωράει αυτοκίνητο και στη μέση μεταξύ των δύο παράλληλων δρόμων δημιουργούνται κάτι κυκλικοί χώροι σαν μίνι πλατείες. Εκεί βλέπεις δεντράκια ή σκέτο χώμα, τσιμέντο και κάπου κάπου ένα παγκάκι. Γύρω γύρω τα σπίτια, προφανώς φτωχά και χαμηλά, αποτελούνται από πολλά εντελώς διαφορετικά υλικά, λες και κάποιος έχει κάνει κολάζ. Μια σιδερένια πόρτα, ένα ξύλινο παντζούρι, μια τσίγκινη μικροσκεπή. Βλέπω τους ανθρώπους, που γυρνώντας από τη λαϊκή της Δευτέρας, επιστρέφουν σπίτια τους. Ποιοί είναι όλοι αυτοί; Πώς ζουν; Είναι όσο φτωχοί δείχνουν; Η ζωή τους έχει όσο ησυχία δείχνει; Είναι όλοι παλιοί Νικαιώτες, γέροι που ξέμειναν στο ίδιο σπίτι; Είναι εικοσάρηδες που ξεκινάνε τη ζωή τους; Γιατί είναι τόσοι πολλοί εκεί πρωινιάτικα; Είναι άνεργοι;

Δεκάδες ερωτήσεις που έχουν ως σημείο εκκίνησης τον άγνωστο κόσμο που υπάρχει γύρω μου. Γιατί δεν τους βλέπουμε όλους αυτούς τους ανθρώπους; Γιατί δεν ακούμε γ' αυτούς; Γιατί δεν μιλάμε γι' αυτούς; Με κατέβαλε μια ξαφνική περιέργεια. Κοίταζα λαίμαργα, με μια φανερή αδιακρισία. Ελάχιστα πριν αρχίσω να κατεβάζω ανόητες φλυαρίες γι' αυτόν τον μακρινό κόσμο, σκέφτομαι ότι καμιά φορά πρέπει να προσέχουμε να μην απλώνουμε τις χερούκλες μας τόσο απερίσκεπτα στα ξένα παπλώματα. Εξάλλου, το έχουμε πει πολλές φορές, μίλησε γι' αυτούς ή για τους εντελώς διπλανούς τους τέλος πάντων, ο Χρήστος Οικονόμου στο «Κάτι θα γίνει, θα δεις».

Μένοντας λοιπόν στα δικά μας (ή μάλλον σ' αυτά που θεωρώ δικά μου) παπλώματα διαπιστώνω μια παρόμοια παράλογη σιωπή. Πώς και τότε μιλάμε για ένα από τα κατεξοχήν υποκείμενα, πάνω στα

οποία ξεσπάει η κρίση, το πλήθος δηλαδή των 30ρηδων (+-5); Γι' αυτούς τους υπερμορφωμένους και ημιμαθείς, τους πανελεύθερους και εγκλωβισμένους, τους υπερφιλόδοξους και δίχως μέλλον, ακούμε συνήθως πολύ λίγα και συγκεκριμένα πράγματα, αν όχι τίποτα. Οι επίσημοι γραφιάδες, οι επικοινωνιολόγοι του τηλεπολιτικού τίποτα, οι ακούραστοι σχολιαστές των άπειρων μικρόκοσμων έτσι κι αλλιώς έχουν άλλη ατζέντα.

Κοιτάζω τον (παραμορφωτικό βέβαια) καθρέφτη των social media, πιάνω και κάτι συζητήσεις στο δρόμο. Και οι ίδιοι οι 30αρηδες κοιτάζουν αλλού. Μας απασχολεί η ανασκαφή στην Αμφίπολη («μονοπωλεί το ενδιαφέρον εντός και εκτός συνόρων» λέει το δελτίο ειδήσεων) ή το αν η ΝΕΡΙΤ καλύπτει την ομιλία του Τσίπρα στη ΔΕΘ. Τουίτς και ειρωνείες για έναν από τους πολλούς ακούραστα αμετροεπείς ακροδεξιούς που γέννησε η τρας τιβί και υιοθέτησε η Νέα Δημοκρατία.

Τα γράφω όλα αυτά μόνο και μόνο για να πω, ότι αν ο Οικονόμου μίλησε γι' αυτόν τον κόσμο της Νίκαιας και του Πειραιά, για μας που φλερτάρουμε με τα 30 (λίγο κάτω, λίγο πάνω) ανέλαβε τη δουλειά ο Γιώργος Πρεβεδουράκης. Από άλλο δρόμο, ίδια όμως δουλειά. Ιδού λοιπόν εμείς, τα παιδιά του 2014.

*ρεμπέτες-άγγελοι που τσάκισαν τη ράχη τους μεταφέροντας
πίτσες,*

*φιλέτα ροφού σβησμένα σε σαμιώτικο, έπιπλα «κάν' το μόνος
σου» και είδη υγιεινής,*

*που φτωχοί στήθηκαν καπνίζοντας μπροστά από υπερφυσικές
οθόνες*

μ' έναν τρόπο παράλυτο για τα βιογραφικά τους

Ανοίγοντας το «Κλέφτικο», ανοίγουμε την παλιά ντουλάπα με τον καθρέφτη στο εσωτερικό της πόρτας. Στο «Κλέφτικο» βρίσκεται μια ζωή που ξέρουμε καλά, την έχουμε περπατήσει, την έχουμε συζητήσει, μα δυσκολευόμαστε ή αρνούμαστε να δούμε και να

τραγουδήσουμε. Αυτά που ξεκινούν ως γνώριμες εικόνες, σπαράγματα, υπαινιγμοί και περιγραφές, μετατρέπονται σιγά σιγά στο γνωστό χείμαρρο της πραγματικότητας. Μόνο που ο χείμαρρος αυτός δεν είναι σκέτα απελπισία, σκέτα περιγραφή, σκέτα φωτογραφία. Το ποίημα, αφού μας σπρώχνει με όλη του τη δύναμη προς το μη παραπέρα, με κάποιο τρόπο απλώνει χέρι βοήθειας, μας κρατάει από το γιακά και παίρνει λίγο απ' το φορτίο. Σαν το ωραίο και αναγκαίο ούισκι, που ξεκινά πικρό, τσιγκλίζοντας γλώσσα και λαιμό, μα στο τέλος μας πάει το γλυκό ταξίδι και μας στέλνει για ύπνο λίγο ελαφρύτερους.

(..) που εκπόνησαν διδακτορική διατριβή

με θέμα «Ο Υπαρξισμός μετά τον Σαρτρ και το Πρόβλημα της Αναπηρίας στη Νοτιοδυτική Γκάνα» και γύρισαν στην Αθήνα

θωπεύοντας στις ουρές του ΟΑΕΔ το μακρύτερο

μανίκι της μεταμοντερνίλας

Να 'μαστε λοιπόν, εδώ στο έδαφος της κρίσης. Άνεργοι, μεταπτυχιακοί ειδικευμένοι στο σέρβις, αρνητές της καριέρας, κυνηγοί της επιτυχίας, απολιτίκ νεοσυντηρητικοί χίπιδες, καινοτόμοι, ποδοσφαιρικά υπερήφανοι, καλοσιδερωμένοι entrepreneurs, part time τηλεφωνητές, παπαγάλοι ενός quote της κοινωνικής αλλαγής που γράφτηκε από τον τάδε το έτος τάδε, υποψήφιοι διδάκτορες της ξερολίσιας, κυνικοί Δρασίτες (στην καρδιά μα όχι στην κάλπη, προς Θεού εκεί παίζουμε ΝΔ για ασφάλεια), φιλήσυχοι νοσταλγοί του δροσερού νερού του Δεκέμβρη του 2008 και κυρίως με μια μόνιμη αίσθηση ότι μας αδίκησε η ζωή, η εποχή, το αφεντικό και το εκάστοτε σινάφι.

Φευγάδα δεν ήσουν εκεί

όταν σκυλότρωγα το φυλλοκάρδι του διπλανού μου

ούτε τη μέρα της αποφοίτησης πέρασες να ευχηθείς,

δεν είδες όλες τις μη-κυβερνητικές στα μη-πόδια μου

να μου προσφέρουν μια εργασία ελαστική

βερνικώνοντας τα κάγκελα

του νέου κρεματορίου

Να 'μαστε. Μας γάμησε λέμε η κρίση. Υποφέρουμε, βασανιζόμαστε, αναβάλλουμε, παρακολουθούμε, επικοινωνούμε, κυρίως επικοινωνούμε, ψηφίζουμε, ανανεώνουμε χρόνους (ομιλίας, όρκους, όνειρα), εργαζόμαστε full time πληρωνόμαστε part time, εργαζόμαστε Κυριακή, δεν βρίσκουμε που να εργαστούμε, τρέχουμε να προλάβουμε, τρέχουμε και δεν προλαβαίνουμε, τρέχουμε τί άραγε να προλάβουμε, πίνουμε, καπνίζουμε και πίνουμε τσιγάρα (όχι για τίποτα άλλο, αλλά) για να κάνουμε διάλειμμα να πάρουμε ανάσα να χαλαρώσουμε προς στιγμή και να έτσι μετά να συνεχίσουμε, να συνεχίσουμε ακάθεκτοι, δυνατότεροι, ψηλότεροι και κυρίως ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΕΡΟΙ. Είμαστε εμείς οι εντός της κρίσης, εντός της πραγματικότητας και κυρίως οι εντός πλαισίου, μονίμως εντός πλαισίου, νεοφιλελεύθερου ή επαναστατικού δεν έχει σημασία. Μας καθορίζει το πλαίσιο, κι όχι το περιεχόμενό του, γιατί εντέλει πρέπει να παραμείνουμε ΕΝΤΟΣ ΠΛΑΙΣΙΟΥ.

Κάπως έτσι, ετοιμαζόμαστε να συγχωνεύσουμε τις λέξεις του Πρεβεδουράκη με αυτές του Οικονόμου. Γιατί φαίνεται ότι δεν αργεί η ώρα να συγχωνευτούν οι δύο κόσμοι, ποιός ξέρει αν αυτό είναι καλό ή κακό.

Μέσα σε πέντε μέρες διάβασα το «Κλέφτικο» τέσσερις φορές. Η τελευταία στο καράβι της επιστροφής. Εκεί σκεφτόμουν το κλασσικό ζήτημα του πως εμείς οι ίδιοι αφηγούμαστε την ιστορία μας, πως μιλάμε για τη ζωή μας και για όσα συμβαίνουν και περνάνε από δίπλα ή καμιά φορά και από πάνω μας. Έβγαζα λοιπόν το αόρατο καπέλο μου στον Πρεβεδουράκη γι' αυτή την ποίηση, την οριακή και παρηγορητική μαζί, την ήρεμα απελπισμένη και ταυτόχρονα ψύχραιμη και με ισχυρές δόσεις χιούμορ και αυτοσαρκασμού. Έβγαζα το αόρατο καπέλο μου στον Πρεβεδουράκη γιατί κατάφερε να μιλήσει μέσα στη μέση του χαμού για το χαμό. Μάλιστα, έγραψε ένα κομμάτι της σημερινής ιστορίας, χωρίς να

πνιγεί από την πίκρα ή να βουλιάξει στο αδιέξοδο, αλλά με όλο το πάθος και τη διαύγεια ενός ανθρώπου που ζει σ' έναν κόσμο που καταρρέει.

Την ώρα όμως του φανταστικού εγκάρδιου χαιρετισμού, το καράβι, έπιασε στην Πάρο. Ακολούθησε κάτι μάλλον τρομακτικό και θα χρειαζόταν κανείς το ταλέντο ενός Σιοράν ή ενός Σελίν για να περιγράψει αυτή την πραγματικότητα χωρίς να γίνει μικροπρεπής και άδικος. Μέσα στα λίγα τετραγωνικά μέτρα του καταστρώματος ο σωσίας του Νίβο, ένας με καμιά δεκαριά τατουάζ, δέσποζε αυτό με την περικεφαλαία και το Μολών Λαβέ, μια γυναίκα που ούρλιαζε στο τηλέφωνο, ανάμεσα στον εμβρόντητο κόσμο, βρίζοντας κάποιον Γιώργο που δε θα περνούσε απ' το σπίτι αύριο, ένα κορίτσι με δωδεκάποντο τακούνι και μαγιό, ένας που έλυνε σκανδιναβικά. Η μία πλευρά είχε φωτογραφία του Αλιάγα και η άλλη του Ορφανού.

Επέστρεψα στον Πρεβεδουράκη, επιχειρώντας να βρω ένα σύμμαχο προκειμένου να πολεμήσω με όλες τις πραγματικότητες ταυτόχρονα. Είμαστε όλοι εν πλήρη συγχύσει ένοχοι, συνήθιζε να λέει ένας φίλος και αν δεν μας δώσει τώρα ένα χεράκι η ποίηση ή οι φίλοι μας, πιθανότατα δε θα μας το δώσει κανείς.

Χτες, στην πόλη της κρίσης, του κυνισμού και της ομορφιάς, μου φάνηκε πως πέρασα μπροστά απ' όλο το ποίημα. Στο περίπτερο, δύο μάλλον περιθωριακές εφημερίδες, η kontra news και η star press, κρέμονταν πλάι πλάι. Τα πρωτοσέλιδα φώναζαν με τις αντίστοιχες φωτογραφίες: Ο ΑΛΕΞΗΣ ΚΑΛΠΑΖΕΙ και ΑΦΟΔΕΥΣΑΝ ΣΤΙΣ ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.

Φευγάδα, απ' όλα τα μαρτύρια

διάλεξα της σταγόνας

***

Κλέφτικο, Γιώργος Πρεβεδουράκης – εκδόσεις Πανοπτικόν

Για μια σοβαρή και ενδιαφέρουσα κριτική στο βιβλίο διαβάστε τον [θ. Τσαλαπάτη](#)